

Hva har skjedd siden sist?

I forrige *Hamro Patrika* skrev vi at det var lite sannsynlig at den nye grunnloven ville bli ferdig til fristen 28. mai – og det ble den da heller ikke. For å demonstrere en viss handlingskraft, vedtok regjeringspartnerne en 5-punkts avtale, blant annet at statsministeren, Jhal Nath Khanal, skulle gå av. Noen dager senere sa Khanal at det hadde han slettes ikke tenkt å gjøre, sånn med en gang. Ny frist for grunnloven ble satt til 28. august - den datoen er nå passert med et par uker, fortsatt uten grunnloven på plass.

Den 28. august ble imidlertid Baburam Bhattarai valgt som ny statsminister i en koalisjonsregjering med Nepali Congress (NC), United Marxist Leninist (UML) og Madhesi Front. Dette kan tolkes som en (foreløpig?) avklaring av den mangeårige maktkampen mellom Bhattarai og Pushpa Kamal Dahal (Prachanda). Inntil det siste forsøkte Prachanda å beholde posisjonen i førersetet og kontrollere fredsprosessen (og valget av statsminister) - den 25. august la han fram et forslag om at man i løpet av 1 ½ måned skulle nå fram til enighet om integreringen og rehabiliteringen av maoist-soldatene. Betingelsen var at fristen for ferdigstillingen av ny grunnlov skulle forlenges med seks måneder. De andre partienes politikere så vel som pressens kommentarer var ”too little too late.” Kanskje er Prachanda nå satt helt på sidelinjen?

For tre år siden var Bhattarai finansminister i Prachandas regjering – og gjorde etter manges mening en god jobb. Han er blitt betraktet som en mer pragmatisk politiker enn Prachanda. Et tegn på dette var Bhattarais beslutning om at nøklene til våpenlagrene skulle overføres fra kommandanten i leirene der maoistsoldatene oppholder seg til den offentlige Army Integration Special Committee. Pragmatisme kan også være en god egenskap når han skal balansere mellom ulike fraksjoner internt i Maoist partiet. Noen mener dette blir en større utfordring enn å forholde seg til Madhesi Fronts krav om en autonom Madhesi føderal delstat med etnisk baserte provinser. Dette var visstnok deres betingelse for å inngå en fire-punkts avtale med maoistene om valget av Bhattarai som statsminister.

Noen ledere i Maoistpartiet angrer visst nå at de brukte fremmingen av etnisk identitet som et argument i valgkampen i 2008. De innser at ideen om en føderal stat er urealistisk, men at det kan bli vanskelig å stanse slike tanker i politiske diskusjoner. I denne omgang blir det neppe noe av en Madhesi delstat fordi de to andre store partiene, Nepali Congress and UML, ikke støtter kravet. Noen mener dessuten at det ble fremmet primært for å vise folk i Terai at Madhesi partiene holder fast ved prinsippene og valgløftene.

Blant folk flest har det vakt harme at fire-punkts avtalen inneholdt et punkt som skulle gi fullt amnesti for begge parter krigsforbrytelser under den ti år lange konflikten. Og midt i det hele lurer mange på om en ny grunnlov i det hele tatt er nødvendig for at politikerne kan ta beslutninger som kan sikre folk en jobb og rimelige sosiale forhold. I det minste klarte Finansdepartementet den 15. juli å legge fram et statsbudsjett for 2011-12.

I juni erklærte FN Nepal fri for landminer. Daværende statsminister Khanal sprengte den siste minen i Phulchoki, litt syd for Kathmandu, der den skulle beskytte radiotårnet for sivil luftfart. I løpet av de fem årene etter konfliktens slutt er 473 personer blitt skadet av miner, herav har 78 dødd. FN advarer imidlertid om at det fortsatt kan finnes hjemmelagede bomber som begge parter har lagt ut. Letingen etter disse fortsetter.

Marit Bakke